

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoPom/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721201659
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6721201659.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Danice Kočíčkovej, vo veci starostlivosti o maloletého U. R., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom G., t. č. bytom P. Z. č. XX, G., dieťa rodičov - otca Q. Q., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom V. č. XX, O. O. a matky G. R., narodenej XX. XX. XXXX, trvale bytom G., t. č. bytom P. Z. č. XX, G., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, so sídlom Ul. J. Jiskru 249/6, Zvolen, na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 13PPOm/1/2021-11 z 22. apríla 2021, takto

rozhodol:

I. Uznesenie Okresného súdu Zvolen vo výrokoch, ktorým nariadil neodkladné opatrenie a dočasne zveril maloletého U. R., nar. XX. XX. XXXX, do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I., I. XX, XXX XX I. (I. výrok); uložil navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať na súd návrh vo veci samej (II. výrok) s tým, že uznesenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (IV. výrok), **p o t v r d z u j e.**

II. Uznesenie Okresného súdu Zvolen vo výroku o náhrade trov konania (III. výrok) **z r u š u j e.**

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd,“ alebo „súd prvej inštancie,“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 22. 04. 2021 neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého U. R., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloleté dieťa,“ resp. „maloletý“), do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I., I. XX, XXX XX I. (I. výrok) a uložil navrhovateľovi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať na súd návrh vo veci samej (II. výrok).

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (III. výrok).

Súd prvej inštancie konštatoval, že uznesenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (IV. výrok).

Z odôvodnenia uznesenia prvoinštančného súdu vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (ďalej aj „ÚPSVaR,“ alebo „navrhovateľ“) sa návrhom domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, a to dočasného umiestnenia maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I., I. XX, XXX XX I. (ďalej aj „CDR I.“), pretože maloletý sa bojí svojej matky, nechce sa k nej vrátiť, vzťah medzi maloletým a matkou je narušený, matka starostlivosť a výchovu maloletého nezvláda na požadovanej úrovni, pričom nikto z rodiny nemá záujem o starostlivosť o maloletého.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, § 360 ods. 1, § 365 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), § 324 ods. 1, § 326 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 veta prvá, § 329 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Podľa názoru súdu prvej inštancie návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, pretože v danom prípade existuje stav vyžadujúci úpravu neodkladným opatrením. Z návrhu, ako aj z pripojených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie osvedčenú naliehavosť situácie a z toho vyplývajúcu potrebu úpravy práv a povinností voči maloletému dieťaťu.

Súd prvej inštancie konštatoval, že maloletý bol v minulosti umiestnený v pestúnskej starostlivosti u p. S.. Následne sa s maloletým začala kontaktovať matka, preto bol súdnym rozhodnutím upravený styk matky s maloletým. Maloletý následne zmenil svoje správanie k pestúnke a túžil byť zverený matke. Pestúnska starostlivosť ohľadom maloletého bola zrušená a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, u ktorej sa nachádza od 02. 11. 2020.

V mesiaci február základná škola, ktorú maloletý navštevuje, kontaktovala navrhovateľa s tým, že maloletý sa sťažuje, že u matky nechce byť, nepáči sa mu, že bývajú u jej kamaráta, hlasno si púšťajú rapovú hudbu a matka v jeho prítomnosti pozerá nevhodný film. Maloletý matku nevidel užívať drogy, avšak má podozrenie, že ich matka berie.

Dňa 15. 03. 2021 maloletý osobne kontaktoval navrhovateľa a uviedol mu, že ho matka vyhodila z bytu. V tom čase sa maloletý s matkou presťahovali na adresu P.,Q. Z. XX. Maloletý uviedol, že nechce byť s matkou, ktorá po ňom kričí.

Dňa 09. 04. 2021 maloletý osobne oznámil navrhovateľovi, že deň predtým ho matka mala biť dlaňami po hlave, ramenách a chrbte a nadávala mu. Maloletý návrat domov k matke odmietol.

Od 09. 04. 2021 sa maloletý nachádzal u bývalej pestúanky p. S., ktorá súhlasila s tým, že maloletý môže u nej zostať do doby, kým nebude umiestnený CDR I..

Dňa 20. 04. 2021 p. S. informovala navrhovateľa, že správanie maloletého je nevyspytateľné, je agresívny. Nevie, ako dlho to s maloletým ešte vydrží, aj vzhľadom na to, že má dve maloleté deti, jeho prítomnosť a prejavy nemajú dobrý vplyv na ich ďalší vývoj. Vyjadrila obavy, že dlhší pobyt maloletého v jej domácnosti nie je vhodný pre deti a ani pre samotného maloletého.

Matke bola zo strany navrhovateľa opakovane ponúknutá možnosť dobrovoľného pobytu v CDR I. so zameraním na obnovu rodičovských zručností a obnovu vzťahu medzi matkou a maloletým, čo matka opakovane odmietla.

Navrhovateľ kontaktoval aj otca maloletého (ďalej aj „otec“), ktorý však uviedol, že s maloletým sa v živote nevidel, má zariadený svoj život a maloletého si k sebe nezoberie.

Matka nedokáže primerane reagovať na prejavy správania maloletého, bolo potrebné matku viackrát vyzývať k tomu aby maloletému zabezpečila potrebné vyšetrenia u psychiatra. Matka prenechávala užívanie liekov, ktoré psychiater predpísal maloletému, na zodpovednosti maloletého.

Súd prvej inštancie konštatoval, že za súčasných podmienok je starostlivosť ako aj priaznivý vývoj maloletého vážne ohrozený po všetkých stránkach, keďže matka sa o maloletého nedokáže zodpovedným spôsobom postarať, nevie mu zabezpečiť vhodný režim, výchovné vedenie a dozor nad užívaním liekov, ktoré má maloletý predpísané psychiatrom, pričom ani maloletý nechce u matky zotrvať a odmieta sa do jej domácnosti vrátiť. Otec sa s maloletým nikdy v živote nestretol a nemá záujem maloletému zabezpečovať výchovu a starostlivosť. Nebolo teda možné zabezpečiť náležitú osobnú starostlivosť o maloletého ani prostredníctvom príbuzných a blízkych osôb, preto súd prvej inštancie vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a maloletého dočasne zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I., čo je v najlepšom záujme maloletého.

Vzhľadom na dočasný charakter neodkladného opatrenia súd prvej inštancie zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie podať na súd návrh vo veci samej na úpravu výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Súd prvej inštancie dodal, že rozhodnutie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 365 ods. 3 CMP). O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu matka podala včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b) a e) CSP.

Mala za to, že súd prvej inštancie nevyhodnotil jej vierohodnosť a vierohodnosť maloletého. Ďalej súd prvej inštancie nevykonal jej súdnoznalecké „hodnotenie“ ani maloletého zo psychologického, osobnostného a duševného hľadiska. Navyše súd prvej inštancie dostatočne nepreskúmal všetky dôkazy, ktoré potvrdzujú jej a maloletého aktuálny zdravotný stav a aj stav prostredia, v ktorom aktuálne žije s maloletým dieťaťom.

Poukázala na to, že po zverení maloletého do jej starostlivosti koncom roka 2020 si zabezpečila postupne nové zamestnanie, nové bývanie a to preto, aby malo maloleté dieťa čo najlepšie podmienky na rast a vývoj.

Podľa jej názoru sťažovanie maloletého triednej učiteľke alebo zamestnancovi navrhovateľa bolo účelové, často skreslené, ním doplnené alebo prezentované za cieľom dosiahnuť také prostredie, kde

môže maloletý bez akýchkoľvek obmedzení vyrastať. Pretože maloletý bol vychovávaný pestúnskej starostlivosti u pani S. od svojho druhého až do jedenásteho veku života, je zrejmé, že výchova v pestúnskej starostlivosti vyhovovala maloletému len do obdobia, kým si maloletý nezačal uvedomovať svoju osobnosť, ako aj záujmy a možnosti, ako ich presadiť a docieľiť. Na túto skutočnosť poukázala aj pestúnka, ktorá zistila zmenu v správaní maloletého. Následne v novembri 2020 súd zveril maloletého do jej starostlivosti. Dodala, že maloletý predtým, ako nastúpil v apríli 2021 do CDR I., bol krátkodobo opäť u svojej bývalej pestúanky, ktorá sa vyjadrila opäť podobným spôsobom o jeho aktuálnom správaní (správanie maloletého je nevyspytateľné, maloletý je agresívny).

Mala za to, že najvhodnejším a najlepším prostredím bude výchova v prostredí u nej. Uviedla, že výchova maloletého nie je jednoduchá, a preto vie, že nebude ani jednoduché toto obdobie jeho vývinu prekonať. Až po niekoľkých rokoch jej snaženia sa jej konečne podarilo „dostať“ maloletého do jej starostlivosti, nakoľko do konca roku 2020 neboli vytvorené vhodné podmienky na jeho výchovu, či už z objektívnych alebo subjektívnych dôvodov. Kvôli maloletému bola už od jeho narodenia neustále ochotná urobiť akékoľvek ústupky alebo konania, ktoré by umožnili obnovenie vzťahu medzi ňou a maloletým a aby jej maloleté dieťa vyrastalo v dobrom prostredí.

Maloletý po zverení do jej starostlivosti pocítil zmeny v doterajších zvyklostiach, ktoré mal u pestúanky za posledných deväť rokov života. Keďže zistila, že je to veľký zásah a zmena pre maloletého a videla, že dochádza ku konfliktným situáciám, bola ochotná vždy spolupracovať s úradmi aj po pridelení dieťaťa do jej starostlivosti. Chodila na poradenstvo s pracovníkom ÚPSVaR, ako aj so psychiatrickou, a to aj s maloletým, bolo to len raz alebo dva krát. Pracovníčky CDR I. jej navrhli neustály pobyt zariadení za účelom obnovy rodičovských zručností a obnovy vzťahu rodiča dieťaťa, čo nebolo možné, pretože nemá ďalší príjem, ktorým by bola schopná platiť nájom, do ktorého sa aktuálne presťahovala a musí vykonávať svoju prácu podľa pracovného času na miesta určeného zamestnávateľom. Nevedela však v danom období, že existuje aj iná možnosť, tzn. že CDR I. vykonáva opatrenia pobytovou, ambulantnou alebo terénnou formou a tieto formy môže vhodným spôsobom kombinovať.

Podľa jej názoru súd prvej inštancie rozhodol priskoro, keď umiestnil maloletého do CDR I., nakoľko zverenie maloletého dieťaťa do jej starostlivosti sa jej podarilo len po niekoľkých rokoch, t.j. koncom minulého roka, a preto ešte nebol dostatočný čas na to, aby si maloleté dieťa zvyklo na nové prostredie, nové zvyklosti ako aj nové konfliktné situácie, ktoré logicky vznikajú pri výchove dieťaťa. Maloletý okrem toho, že berie lieky a má problémy so zdravím, ťažšie prechádza týmto obdobím a ťažšie sa mu znáša obdobie vzdoru, preto sa snažila a bude snažiť vytvoriť najlepšie podmienky na výchovu svojho dieťaťa, čoho dôsledkom boli aj zmeny za posledné mesiace, ktoré vo svojom živote radikálne urobila.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky sa stotožnil s uznesením prvoinštančného súdu.

Mal za to, že motiváciou a záujmom matky maloletého, nie je zdravý vývoj dieťaťa, ale jej osobný finančný prospech. Matku nepovažuje za schopnú zabezpečiť maloletému dieťaťu riadny život. Vyjadril obavu, že zverenie maloletého dieťaťa späť matke, by malo za následok jeho nepriaznivý vývoj a takéto rozhodnutie by nemalo dlhé trvanie.

4. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby v prípade, ak odvolací súd bude mať preukázané, že v uznesení prvoinštančného súdu nastali pochybenia, uznesenie zmenil tak, aby to bolo v záujme maloletého.

Podľa jeho názoru matka má do vytýčenia termínu pojednávania vo veci samej dostatok priestoru, aby preukázala, že dokáže maloletému zabezpečiť primeranú starostlivosť a odstráni dôvody vedúce k vydaniu neodkladného opatrenia. Matke opakovane ponúkol možnosť využitia služieb CDR I. vo forme dobrovoľného pobytu spolu s maloletým, matka to opakovane odmietla. Taktiež vytvoril priestor na zlepšenie situácie v rodine. Maloletý matku odmieta a prítomnosť v domácnosti s matkou mala zlý vplyv na psychický stav maloletého. Maloletý naďalej matku odmieta a nechce sa k nej vrátiť.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 a contrario CSP a odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu vo výrokoch o nariadení neodkladného opatrenia (I. výrok), o uložení povinnosti navrhovateľovi (II. výrok), o vykonateľnosti neodkladného opatrenia (IV. výrok) podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil a závislý výrok o trovách konania (III. výrok) zrušil (§ 389 ods. 1 písm. d/ CSP).

6. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého

rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o neodkladné opatrenie pred začatím konania.

8. Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CMP ak sa ocitne maloletý bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorú v uznesení určí.

9. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo) ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Neodkladné opatrenie z dôvodu potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariaďuje súd aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pričom súd prihliada na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

10. Základnými znakmi neodkladného opatrenia sú jeho dočasnosť a provizórnosť. Z daného vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahu medzi účastníkmi. Neodkladným opatrením sa dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov, ktoré je touto formou potrebné neodkladne riešiť.

11. V ustanovení § 365 CMP je zvýraznená osobitosť a urgentnosť prípadov, v ktorých súd musí konať okamžite a nie je vylúčené konať aj na základe akéhokoľvek podnetu.

12. Predpokladom na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CMP je stav, keď sa: a) maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (napr. v dôsledku tragickej udalosti rodičov maloletého dieťaťa), b) ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený (napr. z dôvodu nedostatočnej starostlivosti zo strany osoby, ktorá je povinná zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa).

13. Ak nastane niektorý z uvedených prípadov, vážnosť situácie je potrebné riešiť bezodkladne, t.j. podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CMP najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu.

14. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Zvolene), odvolací súd (zhodne ako súd prvej inštancie) mal osvedčené, že v tomto prípade nastala nutnosť nariadiť neodkladné opatrenie podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CMP, pretože život, zdravie a priaznivý vývoj maloletého je vážne ohrozený z dôvodu, že vzťah medzi matkou a maloletým je narušený, matka starostlivosť a výchovu o maloletého nezvláda, pričom maloletému nezabezpečuje pravidelnú medikamentóznú liečbu. Podľa vyjadrenia maloletého maloletý sa bojí matky, nakoľko matka má neadekvátne reakcie voči nemu, preto maloletý odmieta byť v starostlivosti matky.

15. Za tejto akútnej, veľmi nepriaznivej situácie, keď absentuje u maloletého bezpečie a stabilita v prostredí u matky, dochádza k ohrozeniu dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu maloletého dieťaťa, dochádza ku konfliktným situáciám medzi maloletým a matkou, pričom maloletý z dôvodu obavy z neadekvátneho správania sa matky voči nemu odmieta byť v starostlivosti matky, súd prvej inštancie nemal inú možnosť, ako návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť a podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CMP maloletého neodkladne dočasne umiestniť do ústavnej starostlivosti, konkrétne do Centra pre deti a rodiny I., so sídlom I. 90, teda do zariadenia, kde mu bude poskytnutá plnohodnotná, kvalifikovaná, dočasná osobná starostlivosť.

16. Len pre úplnosť odvolací súd záverom uvádza, že matka v odvolaní neuviedla (a už vôbec neosvedčila) také skutočnosti, z ktorých by bolo možné objektívne vyvodiť, že dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia zanikol.

17. Ako vyplýva z vyššie citovaných ustanovení, ide o neodkladné uznesenie, ktoré má dočasný charakter, pričom v konaní vo veci samej bude potrebné vykonať náležité šetrenie ohľadom všetkých relevantných aspektov, čo v tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nebolo (vzhľadom na zákonom limitovanú lehotu na rozhodnutie - do 24 hodín od doručenia návrhu) objektívne možné realizovať, vzhľadom na nutnosť neodkladne eliminovať aktuálne ohrozenie života, zdravia a priaznivého vývoja maloletého.

18. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 336 ods. 1 CSP uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia podať na súd návrh vo veci samej (II. výrok), keďže v posudzovanej veci sa jedná o neodkladné opatrenie pred začatím konania, dočasného charakteru.

19. Súd prvej inštancie ďalej správne uviedol, že uznesenie podľa § 365 ods. 3 CMP je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (IV. výrok).

20. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch (I., II., IV. výrok) podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

21. Odvolací súd považoval za nesprávne uznesenie prvoinštančného súdu vo výroku o trovách konania (III. výrok).

22. Podľa ustanovenia § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

23. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje návrh na začatie konania, alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal.

24. Odvolací súd konštatuje, že žiadna z uvedených procesných situácií v posudzovanej veci nenastala (jedná sa o neodkladné opatrenie dočasného charakteru, podané pred začatím konania vo veci samej), preto súd prvej inštancie o náhrade trov v súvislosti s neodkladným opatrením nemal rozhodovať (§ 58 CMP).

25. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania (III. výrok) zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP.

26. Toto uznesenie bolo vyhlásené senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).